v tomto prípade chýba, lebo četnícka kasárňa — pred ktorou sa obžalovaní shlukli — bola prázdna, nikto sa tam nezdržoval a zvlášte neboli tam četníci, ktorí zadržali D., ktorého obžalovaní podľa obžaloby chceli vyslobodiť; obžalovaný tedy ani nemohol zabrániť četníkom vo výkone ich povolania, ani nemohol ich k ničomu nútiť.

Podľa bodu 1 a) § 385 tr. p. ohlásená časť zmätočnej sťažnosti je bezzákladná, lebo podľa zistených skutočností bolo šesť obžalovaných, ktorí sa shlukli; tento počet shluknuvších sa ľudí v súdenom prípade vyčerpáva pojem shluknutia v smysle odst. I. § 4 zák. čl. XL:1914, lebo sila spoluúčinkujúcich 6 ľudí je za daných okolností, zvlášte v noci, vo zvýšenej miere spôsobilá, aby prekážala úradným orgánom vo výkone ich povolania, alebo, aby ich prinútila k nejakému opatreniu. Najvyšší súd nenašiel dôvodu, aby podľa odst. I. § 35 tr. p. nov. zrušil rozsudok vrchného súdu cieľom zistenia, či boli četníci prítomní v kasárni, alebo nie. Ku skutkovej podstate prečinu podľa odst. I. § 4 zák. čl. XL:1914 sa nevyžaduje, aby úradnému orgánu bolo skutočne prekážané vo výkone jeho povolania, alebo aby bol skutečne prinútený k nejakému opatreniu. Stačí shluknutie tým cieľom, aby bolo úradnému orgánu prekážané násilím, alebo nebezpečnou hrozbou v takom výkone jeho povolania, ktorý je po práve, alebo aby bol prinútený k nejakému opatreniu, alebo, aby mu bolo skutkom ublížené pri jednaní, ktoré plynie z jeho povolania, alebo zo msty za výkon jeho povolania. Podľa zistených skutočností obžalovaní sa shlukli pred budovou četníckej stanice, aby vynútili prepustenie četníckou hliadkou pre podozrenie z krádeže zadržaného J. D., domnievajúc sa, že tento je v četníckej kasárni zavretý, a pri tom obžalovaný F. B. železnými vidlami zúmyselne rozbil okno kasárne. Bez ohľadu na to, či boli četníci prítomní v kasárni, keď sa obžalovaní shlukli pred budovou, alebo nie, čin obžalovaných vyčerpáva skutkovú povahu prečinu podľa odst. I. § 4 cit. zák., lebo z tých zistených skutočností, že po zatknutí D. sa obžalovaní shromaždili pred kasárňou a jedon z nich aj rozbil železnými vidlami okná budovy, správne je možné vyvodiť záver, že účelom shluknutia obžalovaných bolo násilím vynútiť prepustenie J. D. na slobodu, tedy násilím prekážať orgánom úradu vo výkone ich povolania. Preto nemýlil sa vrchný súd, keď za vinného uznal obžalovaného z prečinu podľa odst. I. § 4 cit. zák.

Čís. 4479.

I. Jestli bolo bez svolenia nadriadeného súdu (§ 41 odst. II. zák. č. 48/31 Sb. z. a n.) trestné pokračovanie proti mladistvému obžalovanému prevedené pred súdom príslušným pre spoluobžalovaného staršieho 18 rokov, bol tým zavinený formálny zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p. Nedostatok tohoto svolenia nie je nahradený tým, že onen nadriadený súd, rozhodujúc vo veci ako súd odvolací, neučinil v tomto smere nijaké opatrenie.

II. V trestných veciach proti mladistvým treba so zreteľom na ustan. § 396 odst. I tr. p. predložiť spisy odvolaciemu súdu teprv po uplynutí lehôt k podaniu opravných prostriedkov tých osôb, ktoré sú uvedené v ustan. § 50 odst. I. zák. č. 48/31 Sb. z. a n.

III. Skutková podstata zločinu podľa § 6 odst. II zák. čl. XL:1914 nevyžaduje, aby sa páchateľ ozbrojil preto, aby zbrane použil proti úradnému orgánu. Stačí, jestli má pri spáchaní činu v e d o m e pri sebe takú zbraň, ktorá zvyšuje nebezpečenstvo užitého násilia alebo hrozby.

(Rozh. z 1. októbra 1932, Zm IV 225/32.)

Obžalovaní M. K., Z. K. a S. K., z ktorých dvaja posledne menovaní boli v dobe spáchania trestného činu mladiství a v dobe zahájenia trestného pokračovania nedosiahli devätnásteho roku, odcudzili v hore drevo v cene 120 Kč. Byvši pristihnutí prísažnými hájnikmi, ktorí im chceli drevo odobrať, dopustili sa na nich násilia a nebezpečných hrozieb, majúc v rukách sekery a kolíky. S ú d p r v e j stolice (riadny krajský súd) odsúdil všetkých troch obžalovaných pre prečin krádeže podľa § 333 tr. zák. a pre prečin násilia proti úradným orgánom podľa § 4 odst. II. zák. čl. XL:1914. O d v o l a c í s ú d potvrdil rozsudok prvého súdu, upustivši len u obžalovaného S. K. podľa § 6 (1) zák. č. 48/31 Sb. z. a n. od uloženia trestu.

N a j v y š š í s ú d po verejnom pojednávaní o zmätočnej sťažnosti verejného obžalobcu vyniesol r o z s u d o k, ktorým na základe dôvodu zmätočnosti uvedeného v bode 1. § 384 tr. p. z úradnej moci zrušil rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa aj s celým pokračovaním v čiastkach vzťahujúcich sa na obžalovaných mladistvých Z. K., S. K. a proti týmto obžalovaným nariadil nové pokračovanie pred senátom mládeže; čiastočne vyhovujúc zmätočnej sťažnosti z dôvodu zmätočnosti označeného v bode 1 b) § 385 tr. p. zrušil rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa, nakoľko čin obžalovaného M. K., spáchaný proti hájnikom, nebol kvalifikovaný aj podľa odst. II. § 6 zák. čl. XL:1914, a tento čin obžalovaného kvalifikoval aj podľa citovaného ustanovenia zákona jako spáchaný so zbraňou a vyslovil, že tento čin obžalovaného M. K. je zločinom, ktorý sa kvalifikuje hľadiac na § 20 tr. zák. za prečin.

Z d ô v o d o v:

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť verejný obžalobca na základe bodu 1 b) § 385 tr. p. z toho dôvodu, že čin obžalovaných M. K., Z. K. a S. K. — spáchaný proti hájnikom — bol mylne kvalifikovaný len za prečin podľa odst. II. § 4 zák. čl. XL:1914 a nie jako zločin — resp. u mladistvých obžalovaných za previnenie — podľa § 4 odst. II a § 6 odst. II zák. čl. XL:1914 čiže u mladistvých podľa § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n.

Pri preskúmaní veci najvyšší súd zbadal toto: Zo spisov prípravného pokračovania a zo zápisnice o hlavnom pojednávaní je zrejmé, že nielen prípravné pokračovanie, ale aj hlavné pojednávanie proti všetkým trom obžalovaným — z ktorých obžalovaní Z. K. a S. K. boli v dobe činu mladiství a žiadny z nich v dobe zahájenia pokračovania nedosiahol devätnásteho roku svojho veku — bolo prevedené spoločne a že hlavné pojednávanie bolo konané pred krajským jako trestným súdom. Proti obom uvedeným mladistvým obžalovaným však malo byť hlavné po-

jednávanie konané v smysle § 30 a § 65 zákona o súdnictve nad mládežou pred senátom mládeže, lebo bolo konané po dni, ktorého tento zákon nadobudol účinnosti. Len so svolením nadriadeného súdu (tedy v tomto prípade vrchného súdu v Košiciach) podľa § 41-II cit. zákona mohlo by byť pokračovanie a tedy aj hlavné pojednávanie prevedené spoločne s pokračovaním a hlavným pojednávaním proti osobe staršej osemnásť rokov pred súdom príslušným pre túto osobu. Zo spisov však neplynie, že také svolenie bolo od nadriadeného súdu opatrené. Okolnosť, že nadriadený súd v odvolacom pokračovaní v tomto smere neučinil žiadne opatrenie, nemôže byť pokladaná za také včas udelené svolenie. Hľadiac k tomu, že sa hlavné pojednávanie pred súdom prvej stolice nekonalo pred senátom mládeže, složeným podľa § 30-III cit. zákona, a svolenie ku konaniu hlavného pojednávania pred riadnym trestným súdom od nadriadeného súdu v smysle § 41 cit. zák. nebolo opatrené, je zrejmé, že rozhodujúci súd dotyčne mladistvých obžalovaných Z. K. a S. K. nebol sostavený podľa zákona. Preto trpia rozsudky oboch nižších súdov v časti menovaných obžalovaných sa týkajúcej zmätkom podľa § 384 čís. 1 tr. p. K tomu treba vždy prihliadnuť z úradnej povinnosti (§ 384 posl. odst. tr. p.). Preto najvyšší súd pokračoval podľa § 34 tr. p. nov. a dotyčne mladistvých obžalovaných nariadil nové pokračovanie.

Porušením §§ 41/III a 50/II zák. o súd. nad mlád. rozsudok súdu prvej stolice nebol sdelený rodičom a zákonnému zástupcovi mladistvých; krajský súd tedy porušil § 396 tr. p. tým, že predčasne predostrel spisy vrchnému súdu, ponevač podľa odst. 3 § 50 cit. zák. lehota k odvolaniu pre zákonného zástupcu mladistvých obžalovaných sa ešte ani nezačala. Vrchný súd však dopustil sa zmätku podľa bodu 4 § 384 tr. p., keď preskúmal vec dotyčne mladistvých obžalovaných, hoci lehota k odvolaniu pre všetkých oprávnených ešte nevypršala.

Zmätočná sťažnosť verejného obžalobcu ohlásená v neprospech obžalovaného M. K. je dôvodná. Vrchní súd zistil, že obžalovaní Z. K. a S. K. pri spáchaní činu proti hájnikom mali v rukách sekery a obžalovaný M. K. bič, ktoré neodložili, hoci k tomu boli hájnikmi vyzvaní. Odvolací súd nekvalifikoval čin obžalovaného M. K. podľa odst. II § 6 zák. čl. XL:1914 preto, lebo obžalovaní mali vraj hore uvedené predmety u seba pri práci, ktorú konali, a nechovali ich vraj u seba s tým úmyslom, aby ich prípadne užili jako zbrane, ktorými by prekážali úradným orgánom v ich zakročení, to je v zadržaní obžalovaných a zabavení nimi odcudzeného dreva.

Názor vrchného súdu je však mylný. Ku skutkovej podstate zločinu podľa odst. II. § 6 zák. čl. XL:1914 sa nevyžaduje, aby sa páchateľ ozbrojil s úmyslom užiť zbraň proti úradnému orgánu. Stačí, keď páchateľ pri spáchaní činu má v e d o m e pri sebe takú zbraň, ktorá zvyšuje nebezpečenstvo užitého násilia alebo hrozby. V tomto prípade hájnici vyzvali obžalovaných, aby zbrane odložili, ale oni tejto výzve nevyhoveli. Preto obžalovaný M. K., ktorý mal v rukách bič — tedy zbraň — musel si byť vedomý toho, že je ozbrojený a že sa tým stáva odpor obžalovaných proti hájnikom nebezpečnejší, než keby boli zbrane na výzvu hájnikov odložili. Obžalovaný M. K. vykonal tedy svoj čin so

zbraňou v smysle odst. II. § 6 zák. čl. XL:1914. Preto mýlily sa súdy nižších stolíc, keď pominuly kvalifikovať čin menovaného obžalovaného podľa práve citovaného ustanovenia. Je tu dôvod zmätočnosti uvedený v bode 1 b) § 385 tr. p. Najvyšší súd tedy vyhovel zmätočnej sťažnosti podanej v neprospech obžalovaného M. K. a pokračoval podľa odst. I. § 33 tr. p. nov.

Čís. 4480.

Výkrik na verejnej schôdzi, že v republike Československej sú národnostné menšiny utlačované, je prečinom rušenia obecného pokoja; nezáleží na tom, či tvrdenie toto mohlo rozoštvať práve tú spoločnosť, v ktorej bolo prednesené, vyžaduje sa však, aby páchateľ mal úmysel hanobiť republiku a aby si bol vedomý, že hanobenie je spôsobilé vyvolať následky vypočítané v § 14 č. 5 zák. na ochr. rep.

(Rozh. zo 4. októbra 1932, Zm III 350/32.)

Obžalovaný S. W. zúčastnil sa verejnej schôdze, na ktorej sa pojednávalo o utlačovaní slovenskej menšiny v Maďarsku. Za reči prednášajúceho zvolal: »Aj tu sú národnostné menšiny utlačované!« O b a s ú d y n i ž š í c h s t o l í c uznaly ho vinným z prečinu rušenia obecného pokoja podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep.

N a j v y š š í s ú d zmätočnú sťažnosť obžalovaného zamietol.

D ô v o d y:

Sťažovateľ popiera v zmätočnej sťažnosti dôvodom zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. por. jednotlivé, ním tvrdené náležitosti skutkovej podstaty prečinu rušenia obecného mieru podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., menovite úmysel k hanobeniu potrebný, surovosť a štvavosť hanobenia a konečne možnosť, aby bola jeho prejavom znížená vážnosť republiky, ohrozený obecný mier alebo jej medzinárodné vzťahy. Nižšie súdy neodôvodnily bližšie, na akom základe usudzujú na tieto složky inkriminovaného prečinu; treba sa nimi preto bližšie zaoberať.

Obžalovaný je uznaný vinným pre výkrik na verejnej schôdzi, kde sa pojednávalo o utlačovaní slovenskej menšiny v Maďarsku a kde obžalovaný k vývodom rečníkovým poznamenal: »Aj tu sú národostné menšiny utlačované.« Prejav tento má na zreteli republiku a jeho smysel odôvodňuje záver, že je objektívne spôsobilý republiku hanobiť, to je, že ním môže byť v posluchačoch vzbudzované o republike nepriaznivé smýšľanie preto, lebo sú v nej národnostné menšiny utlačované. Tento výraz môže byť totiž tak ponímaný, že sa menšinám v republike nedostáva práv, ktoré sú obecne uznávané ako práva národnostných menšín, a že sa im dokonca ubiera z týchto obecne uznávaných prirodzených práv menšinových. V terajšej dobe, kedy menšinové národnostné záujmy stoja v popredí nielen vnútroštátnej politiky, ale sú predmetom medzinárodných smlúv, je zrejmé, že obecná vážnosť štátu je podmienená zachovávanim uznaných práv národnostných menšín. Keď sa tedy